

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-793/14-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Antonína Doležala, Brno, Trnkova 81
Sídlo	Trnkova 81, 628 00 Brno
E-mail právnické osoby	zus.trnkova@bm.orgman.cz
IČO	44993501
Identifikátor	600003221
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Josefem Kulhánem, ředitelem školy
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Trnkova 81 a Pohankova 5, Brno
Termín inspekční činnosti	19. až 22. května 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti řediteli Základní umělecké školy Antonína Doležala, Brno, Trnkova 81 (dále „škola“ nebo „ZUŠ“) dne 19. května 2014.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Antonína Doležala, Brno, Trnkova 81 poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru.

Vedle svého kmenového sídla vyučuje na odloučeném pracovišti v Brně-Lišni, Pohankova 5.

Celkový počet vykazovaných žáků má kolísavou tendenci (viz tabulka).

		Počet žáků vykázaných ve školním roce		
		2011/2012	2012/2013	2013/2014
Obor	Hudební	250	259	248
	Výtvarný	87	88	89
	Taneční	120	123	91
	Literárně-dramatický	6	15	14
	Celkem	463	485	442

V letošním školním roce je ve škole vyučována hra na klavír (75 žáků), elektronické klávesové nástroje (31 žáků), housle (22 žáků), violoncello (2 žáci), cimbál (2 žáci), kytaru (46 žáků), zobcovou flétnu (38 žáků), klarinet (4 žáci), saxofon (1 žák), trubka (5 žáků), tenor (1 žák) a bicí nástroje (2 žáci). Dále je vyučována pěvecká hlasová výchova (19 žáků). Vzdělávání ve výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru probíhá bez bližší profilace.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce ředitele ZUŠ. Vystudoval na Janáčkově akademii múzických umění hru na klarinet. Ve vedení ZUŠ je od roku 1990. V květnu 2012 byl zřizovatelem školy potvrzen ve funkci na šestileté období.

Strategie školy je jasná. Udržet a dále rozvíjet uměleckou úroveň žáků školy, podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků (i finančně) a usilovat o větší zapojení do veřejně kulturních akcí. Plánování vede k udržení dosažené úrovně a v rámci možností k dalšímu zkvalitňování podmínek a výsledků vzdělávání. Škola má jasně stanovenou organizační strukturu odpovídající podmínkám školy. Od školního roku 2011/2012 je ve funkci nová zástupkyně ředitele ZUŠ. Ředitel preferuje styl řízení zaměstnanců založený na dobré znalosti a využití odborných i lidských kvalit pracovníků. Vymezené kompetence, povinnosti a zodpovědnost jednotlivých skupin vyučujících jsou obsaženy v pracovních náplních. Pro odloučené pracoviště je neformálně stanoven vedoucí učitel pouze na ústní dohodě. Poradním orgánem vedení ZUŠ je pedagogická rada, která se nedostatečně zabývá otázkami organizace vzdělávání. Rovněž vnitřní kontrolní systém je v této oblasti méně funkční. Realizované kontroly jsou zaměřené především na hospitační činnost, kterou plně provádí zástupkyně ředitele. Z její činnosti jsou vedeny záznamy, učitelé jsou se závěry prokazatelně seznámeni. Frekvence hospitací je u každého učitele minimálně jednou za školní rok. Třídní knihy a další povinná dokumentace je vedena. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že některé údaje o žácích jsou neúplné.

Ředitel cílevědomě buduje pedagogický sbor, který je plně kvalifikovaný (viz tabulka).

Nejvyšší dosažené vzdělání ve vyučovaném uměleckém oboru

Obor	Počet pedagogů	1	2	3
Hudební	30	0	9	6
Literárně-dramatický	1	0	1	0
Taneční	1	0	1	2
Výtvarný	1	1	0	0

Poznámka: sloupec 1 – 3 obsahuje počet učitelů

- 1 - Střední odborné s maturitou a s příslušným zaměřením doplněné akreditovaným pedagogickým studiem
- 2 - Konzervatoř absolutorium
- 3 - Akademie múzických (výtvarných) umění (další srovnatelné VŠ)

Při stanovení pracovních úvazků efektivně využívá příslušnou nástrojovou profilaci pedagogů. Všichni vyučují hru na nástroj, který vystudovali anebo jemu příbuzný. V ZUŠ

je výraznější zastoupení učitelů na částečný pracovní úvazek (11 pedagogů). Za poslední tři školní roky prošel pedagogický sbor částečnou obměnou (5 nových učitelů). V současné době není jeho věková struktura perspektivní (*viz tabulka*).

Věková struktura pedagogického sboru

do 29 let	30-49 let	50-59 let	60-69 let	70 let a více
1 učitel	7 učitelů	8 učitelů	4 učitelé	0 učitel

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy věnována potřebná pozornost. Ředitel iniciuje tuto formu vzdělávání a zcela ji finančně podporuje. Za poslední tři školní roky byla v této oblasti zapojena většina učitelů.

Škola se nachází v budově ze 40. let minulého století, která byla později rozšířena o patrovou nástavbu. Plášť stavby byl zateplen a z podnětu majitele provedena výměna oken. V prvním podlaží se nachází učebny pro skupinovou výuku (taneční sál s klavírem a ozvučením a odborná učebna pro výuku literárně-dramatického oboru), které mají potřebné základní vybavení včetně šaten a hygienického zázemí. Další místností je odhlučňená učebna pro dechové žesťové nástroje. V horním patře se nachází třída hudební nauky vybavená reprodukcí technikou a dalšími pomůckami pro odbornou výuku. V případě potřeby je možno ji využít jako sálu s 60 místy k pořádání akcí pro veřejnost, především žákovských koncertů a předehrávek. Třída výtvarného oboru s 12 místy je vybavena pracovními místy pro jednotlivé žáky, liseň, vypalovací pecí a dalším vybavením pro výtvarné činnosti. V dalších šesti učebnách probíhá instrumentální výuka a výuka zpěvu hudebního oboru. Učebna pro výuku elektronických klávesových nástrojů je kvalitně vybavena moderní technikou. Škola obměňuje a modernizuje své vybavení včetně nákupu nových nástrojů, počítačové a kancelářské techniky.

Při prohlídce školních prostor, ve kterých se žáci vzdělávají a pohybují, nebyla zjištěna riziková místa vedoucí k jejich ohrožení až na umístění a provoz vypalovací keramické pece přímo v učebně výtvarného oboru (vedle pracovního stolu vyučující). K tomuto zjištění je třeba přijmout opatření. Vybavenost školy respektuje fyziologické potřeby žáků. Výskyt úrazů od roku 2010/2011 je ve škole minimální. Školní řád byl přizpůsoben podmínkám školy, ale žáci a zaměstnanci ZUŠ nebyli s jeho obsahem prokazatelně seznámeni. Zákonní zástupci žáků nebyli informováni o jeho vydání. Školní řád nebyl zveřejněn na přístupném místě ve škole.

Škola zabezpečuje rovný přístup k uměleckému vzdělávání všem uchazečům s potřebnými předpoklady. Provádí pravidelně průzkumy nadání dětí a výchovné koncerty především pro mateřské školy. Zájemci o studium vykonávají přijímací zkoušku, kritéria pro přijímání žáků jsou stanovena. ZUŠ vychází vstřícně možnostem a potřebám žáků a rodičů (vstřícnost při sestavování rozvrhu žáků s přihlédnutím k jejich věku, rodinným podmínkám, vzdálenosti místa bydliště, časové návaznosti výuky hlavního nástroje a přiřazených předmětů). Ředitel školy umožňuje všem žákům na základě žádosti jejich zákonných zástupců bezplatné zapůjčení hudebních nástrojů.

Zahajovací statistický výkaz o základní umělecké škole (S 24-01) dle stavu k 30. září letošního školního roku (dle něhož se přidělují škole finanční prostředky ze státního rozpočtu) byl zpracován a odeslán na příslušná místa včas. Srovnáním údajů ve statistickém výkazu s údaji v dokumentaci školy o průběhu a výsledcích vzdělávání bylo zjištěno, že v tanečním oboru vykázala ZUŠ o jednoho žáka více, než vyučovala. V ostatních oborech byl jejich celkový počet (až na malé nesrovnalosti v jednotlivých ročnících) uveden správně.

V roce 2013 činila dotace ze státního rozpočtu 79,5 % (6 689 000 Kč), příspěvek od zřizovatele na provoz tvořil 2,5 % (206 000 Kč) a částka za školné se rovnala 18 %

(1 508 000 Kč). Finanční prostředky byly v požadované výši a umožňovaly naplnění realizovaného školního vzdělávacího programu. Za poslední tři školní roky ZUŠ pořídila nové violoncello a dvě tenorové flétny, DVD recorder a kancelářskou techniku (2 tiskárny, skener, 2 PC).

Škola dobře spolupracuje se zřizovatelem a cení si jeho vstřícnosti. Významným partnerem ředitele je pedagogická rada školy, jež se schází pravidelně k hodnocení výsledků vzdělávání. Dalším významným partnerem je Sdružení rodičů a přátel školy, které pomáhá při organizaci koncertů a dalších akcí, z vybraných příspěvků podporuje různé žákovské aktivity a vypomáhá při financování pronájmů koncertních prostor. Komunikace s rodiči probíhá formou pravidelných schůzek, koncertů, besídek a předehrávek jednotlivých hudebních oddělení, prostřednictvím žákovských knížek, mailové korespondence a webových stránek školy, telefonicky a při osobních konzultacích. Městská část Brno-Líšeň podporuje aktivity ZUŠ především bezúplatným zapůjčením prostor pro koncertní činnost (zámek Belcredi) a podporou některých dalších činností. Škola také dobře spolupracuje s Kulturním centrem v Líšni při organizaci koncertních vystoupení. V neposlední řadě ZUŠ podporují některé další firmy a organizace především formou různých slev při organizaci veřejných akcí.

Podmínky školy k realizaci školních vzdělávacích programů měly celkově požadovanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků probíhá od 1. září 2012 podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Antonína Doležala, Brno, Trnkova 81 s motivačním názvem „Student není nádoba, která se má naplnit, ale pochodeň, jež máme zažehnout“, který je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání. Podle tohoto dokumentu jsou vzdělávání žáci 1. a 2. ročníku přípravného studia, základního studia I. a II. stupně. Ve zbývajících ročnících jsou vzdělávání žáci dle stávajících platných učebních dokumentů pro základní umělecké vzdělávání.

Organizace vzdělávání žáků je plně zabezpečena v souladu s platnými učebními dokumenty pouze v tanečním oboru, kde je požadovaná časová dotace u všech žáků dodržena. V literárně-dramatickém oboru není minimální časová dotace dodržena u jednoho žáka a ve výtvarném u dvou žáků. V hudebním oboru přípravného studia nebyl jeden žák vyučován v povinném předmětu Přípravná hudební výchova. V základním studiu I. a II. stupně byla časová dotace individuální instrumentální výuky dodržena u všech žáků. Výuka povinného předmětu hudební nauka je zabezpečena v požadovaném rozsahu od 1. do 5. ročníku. Malé procento žáků je z docházky osvobozeno a má ředitelem určen náhradní způsob výuky. Zároveň škola respektuje podmínky tohoto uvolnění stanovené v příslušném ustanovení vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání. Do dalšího povinného předmětu souborová, komorní hra, sborový zpěv není zapojeno celkem 50 žáků. Hospitační činnost byla v individuální a kolektivní výuce základního studia hudebního a tanečního oboru zaměřena na hodnocení podpory rozvoje osobnosti žáků a formování klíčových kompetencí základního uměleckého vzdělávání.

Ve výuce hry na zobcovou flétnu byly používány pestré metody a formy práce. Nároky na žáky byly přiměřené, vyučující respektovali jejich individuální předpoklady a potřeby. Příkladná byla práce s chybou. Hodnocení žáků bylo průběžné a motivační. V hodinách hry na klavír byla práce zaměřena na správné zafixování elementárních technických návyků. U přednesových skladeb byl kladen důraz na zvukovou kvalitu tónu a muzikální

projev. Velmi dobrá spolupráce mezi vyučujícími a žáky vedla k naplnění stanoveného cíle. V hodinách pěvecké hlasové výchovy byly uplatněny moderní metody a formy práce a výuka byla vedena efektivně. Učitelky pracovaly na správném posazení tónu a dýchání žáků a požadovaná cvičení podpořily vlastní názornou ukázkou. Vhodně pracovaly s chybou, kterou dovedly po žákovi zopakovat, identifikovat její příčinu a předvést její důslednou nápravu. Častější střídání aktivit přispělo k větší koncentraci a udržení pozornosti. Hodiny hudební nauky byly vedeny převážně za pomoci frontálních forem výuky. Využit byl výklad, rozhovor i forma testu. Do hodin se žáci zapojovali dostatečně aktivně, při frontálním opakování se prezentovali dobrými znalostmi not, stupnic, akordů a pojmů z hudební teorie. Neaktivnější byli při opakování rytmických celků, nácvičku písní a skladby s použitím rytmických nástrojů. Tyto činnosti vedly k všestrannému hudebnímu rozvoji žáků a jejich základních kompetencí.

Od poslední inspekce v roce 2003 došlo v tanečním oboru k výraznému zlepšení personálních podmínek vzdělávání. V hospitovaných hodinách použila vyučující vhodnou vstupní motivaci k celkovému psychickému i tělesnému uvolnění žáků, ale i k vytvoření příjemné a tvůrčí pracovní atmosféry. Jako nejúčinnější motivační prvek působil její osobitý projev obohacen příkladnými názornými ukázkami. Vhodným způsobem vedla žáky k základním návykům správného držení těla a k ovládnutí jednotlivých částí těla. Cílené bylo rozvíjení smyslu pro tempo, rytmus i dynamiku za podpory odborné terminologie. Systematická práce se pozitivně promítala do kvality prováděných tanečních vazeb v přízemních polohách i v prostoru. Vedení žáků k upevňování pohybové paměti bylo evidentní stejně jako pěstování smyslu pro základy taneční kompozice. Pochvala jako motivující prostředek byla vyučující uplatňována vhodně a poměrně často. Nechybělo vzájemné hodnocení a sebehodnocení. Příkladná byla práce žáků s chybou, především při konečných úpravách choreografií připravených k závěrečnému koncertu celého oboru. Všechny shlédnuté choreografie obou vyučujících byly na velmi dobré úrovni, výběr hudebních předloh byl adekvátní zvolenému námětu i taneční disciplíně. Výtvarná stránka byla vyřešena citlivě a s ohledem na estetický dojem (výběr kostýmů). Výuka byla částečně realizována ve spolupráci s hudebním pedagogem.

Průběh vzdělávání měl velmi dobrou úroveň s převažujícími pozitivy.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Cílem školy je dosáhnout co nejlepších výsledků podle konkrétních možností jednotlivých žáků. Výsledky vzdělávání jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány. Jako důležité indikátory v tomto směru slouží výkony žáků na třídních předehrávkách, žákovských večerech, vystoupeních, koncertech a postupových zkouškách. Žáci hudebního oboru se pravidelně zapojují do soutěží a soutěžních přehlídek základních uměleckých škol vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Úspěšní jsou nejen v krajských, ale často i v ústředních kolech. V roce 2011 byli žáci úspěšní na mezinárodní soutěži ve hře na trubku a cimbál. V roce 2012 žáci dosáhli úspěchu rovněž ve hře na cimbál, dále ve zpěvu a ve hře na trubku. V roce 2013 získali velmi dobrých výsledků žáci ve hře na elektronické klávesové nástroje a dominoval opět žák ve hře na trubku. Rovněž žáci výtvarného oboru se pravidelně zapojují do různých soutěží, soutěžních přehlídek a bývají v nich úspěšní. Také se účastní výstav, kde představují své výsledky. Taneční obor se pravidelně prezentuje v Divadle Bolka Polívky. Dva žáci literárně-dramatického oboru účinkují v Městském divadle v Brně a dva vyhráli konkurz na role v dětských rozhlasových pohádkách. Žáci hudebního, výtvarného i tanečního oboru

bývají pravidelně úspěšní při talentových zkouškách na vyšší typ školy s uměleckým či pedagogicko-uměleckým zaměřením.

Úspěšnost taky potvrzuje nízký počet žáků, kteří předčasně zanechávají studia bez absolvování uceleného vzdělávacího cyklu. Mimo přirozený úbytek starších žáků je jejich ročníková struktura vyvážená. To zcela neplatí o výtvarném a literárně-dramatickém oboru. V letošním školním roce je ve výtvarném oboru vyšší procento žáků (32 %) a v literárně-dramatickém oboru (50 %) studujících prvním rokem v ZUŠ.

Výsledky vzdělávání žáků jsou dlouhodobě na velmi dobré úrovni.

Závěry

Plně kvalifikovaný pedagogický sbor a potřebné materiální zázemí vytváří velmi dobré předpoklady pro kvalitní vzdělávací činnost. Funkční organizační struktura, koncepční řízení školy, aktivní spolupráce s ostatními partnery a prezentace školy na veřejnosti vytvářejí příznivé podmínky pro činnost ZUŠ. Ve sledované výuce byly vyučujícími voleny efektivní metody práce, které měly pozitivní vliv na umělecký rozvoj a výsledky vzdělávání. Vysoké procento žáků hudebního a tanečního oboru absolvuje ucelený stupeň vzdělávání.

Rezervy byly zjištěny v méně účinném kontrolním systému, který se částečně projevil ve vedení dokumentace a v nastavené organizaci vzdělávání. ZUŠ vykázala ve Výkazu S 24-01 v tanečním oboru o jednoho žáka více, než byla skutečnost. Ředitel prokazatelným způsobem neseznámil se školním řádem žáky a zaměstnance školy, neinformoval o jeho vydání zákonné zástupce žáků a nezveřejnil ho na přístupném místě ve škole. Rizikovým prvkem je umístění a provoz vypalovací keramické pece v učebně výtvarného oboru.

Od poslední inspekce v roce 2003 se zlepšily v ZUŠ personální podmínky tanečního oboru. V dalších sledovaných oblastech si škola udržela velmi dobrou úroveň.

Nedostatky, které vyplývají z textu inspekční zprávy a vyžadují odstranění nebo prevenci:

- a) zajištění vzdělávání pro všechny žáky hudebního, výtvarného a literárně-dramatického oboru v souladu s platnou legislativou,*
- b) vykazování žáků ve Výkazu S 24-01 dle skutečnosti,*
- c) provedení procesních úkonů u školního řádu,*
- d) vedení všech údajů o žácích v třídních knihách,*
- e) umístění keramické pece.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 15. září 2014 odstranění nebo prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. a), b), c), d), e) a zaslání zprávy o odstranění nebo prevenci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Nová zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje ze dne 16. června 2005, čj. 98/59 včetně dodatku č. 1, čj. 140/55 ze dne 17. září 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 7. května 2014
3. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 17. května 2012
4. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. září 2013 ze dne 8. října 2013
5. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání Základní umělecké školy Antonína Doležala, Brno, Trnkova 81 s motivačním názvem „Student není nádoba, která se má naplnit, ale pochodeň, jež máme zažehnout“ aktualizovaný k 1. září 2013
6. Organizační schéma školy ze dne 5. září 2006
7. Školní řád účinný od 30. srpna 2005
8. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2013/2014
9. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách ve školním roce 2012/2013
10. Školní matrika
11. Měsíční plán práce ve školním roce 2013/2014
12. Vnitřní řád platný od 1. září 2012
13. Kontrolní systém platný k 1. listopadu 2011
14. Hospitační záznamy zástupkyně ředitele za školní rok 2013/2014
15. Koncepce rozvoje Základní umělecké školy Antonína Doležala, Brno, Trnkova 81 ze dne 20. února 2012
16. Třídni knihy vedené ve školním roce 2013/2014
17. Rozvrhy hodin všech vyučujících za školní rok 2013/2014
18. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků ZUŠ
19. Plán DVPP na školní rok 2013/2014 ze dne 21. září 2013
20. Kniha úrazů vedená od 1. září 2010
21. Přehled neinvestičních ukazatelů za rok 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jiří Brauner, školní inspektor

Jiří Brauner v.r.

Mgr. Tomáš Baleja, školní inspektor

Tomáš Baleja v.r.

MgA. Stanislava Juchelková, školní inspektorka

Stanislava Juchelková v.r.

V Brně dne 20. června 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Josef Kulhán, ředitel školy

Josef Kulhán v.r.

V Brně dne 24. června 2014

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.